



**ORTOPEDIJOS TECHNIKA
GENERALINIS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO IR
UŽTIKRINIMO KLAUSOS NEGALIĄ TURINTIEMS PACIENTAMS**

2023 m. gruodžio 29 d. Nr. VĮ-2023/194
Kaunas

Vadovaudamasis Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų chirurgijos stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1229, Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2021 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-121, bei siekdamas pagerinti asmens sveikatos priežiūros informacijos prieinamumą ir komunikaciją klausos negalią turintiems AB „Ortopedijos technika“ (toliau – Bendrovė) asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių struktūrinių padalinių (toliau – medicinos padaliniai) pacientams,

1. T v i r t i n u Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo ir užtikrinimo klausos negalią turintiems pacientams AB „Ortopedijos technika“ tvarkos aprašą su priedu (toliau – Aprašas) (pridedama).

2. Į p a r e i g o j u:

1.1. Bendrovės asmens sveikatos priežiūros specialistus, medicinos registratorius, medicinos vadybininkus organizuojančius ir teikiančius asmens sveikatos priežiūros paslaugas klausos negalią turintiems pacientams, vadovautis šiuo įsakymu patvirtinto Aprašo nuostatomis;

1.2. Bendrovės medicinos padalinių vadovus ir padalinių veiklą kuriojančius darbuotojus užtikrinti šiuo įsakymu patvirtinto Aprašo reikalavimų ir tvarkos vykdymo kontrolę, su įsakymu pasirašytinai ar elektroninėmis ryšio priemonėmis supažindinti vadovaujamų padalinių darbuotojus.

2. N u r o d a u:

2.1. administratoriui Neringai Vaičiukynienei su įsakymu supažindinti medicinos direktorę Rasą Petrikiene, konsultacijų, diagnostikos ir terapijos centro vadovę Auritą Giedraitienę, chirurgijos centro medicinos projektų vadovę Mildą Anskaitienę, chirurgijos centro vadovę Kristiną Meceliene, fizinės medicinos ir reabilitacijos centro vadovę Editą Augūniene, filialų direktorius Vytautą Knoraitį, Rasą Joneliene, Donatą Petkevičių;

2.2. Aprašą su priedu paskelbti internetinėje svetainėje adresu www.ortopedija.lt

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2023 m. gruodžio 29 d.

4. Įsakymo vykdymo kontrolę pavedu sau.

Generalinis direktorius

Rokas Skrupskas

LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO IR UŽTIKRINIMO KLAUSOS NEGALIĄ TURINTIEMS PACIENTAMS AB „ORTOPEDIJOS TECHNIKA“ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo ir užtikrinimo klausos negalią turintiems pacientams AB „Ortopedijos technika“ (toliau – Bendrovė) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo bei užtikrinimo klausos negalią turintiems asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių Bendrovės struktūrinių padalinių (toliau – Medicinos padalinys/-iai) pacientams tvarką, informacijos apie teisę gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas skelbimo tvarką, paciento teises ir pareigas.
2. Aprašas parengtas, vadovaujantis Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų chirurgijos stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų chirurgijos stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų bei Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų specializuotų chirurgijos stacionarinių tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašų patvirtinimo“, Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2021 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-121 „Dėl Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
2. Aprašo tikslas – užtikrinti klausos negalią turintiems pacientams kokybišką ir savalaikią asmens sveikatos priežiūros paslaugų bei informacijos prieinamumą.
3. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 3.1. **Paslaugos gavėjas** – pacientas, kuriam reikalinga vertimo paslauga į / iš lietuvių gestų kalbos, siekiant užtikrinti tiesioginę komunikaciją.
 - 3.2 **Vertimo paslauga** – teksto lietuvių kalba vertimas į lietuvių gestų kalbą ir atvirkščiai;
 - 3.3. **Nuotolinė lietuvių gestų kalbos vertimo paslauga** – vertimas į lietuvių kalbą ir atvirkščiai, atliekamas realiuoju laiku naudojantis vaizdo skambučio programomis ir kitomis platformomis, įgalinančiomis komunikaciją vaizdu ir garsu, paslaugos gavėjui ir teikėjui fiziškai esant skirtingose vietose. Vaizdo pokalbis negali būti įrašomas dėl konfidencialumo;
 - 3.4. **Vertimo paslaugos teikėjai** - Lietuvių gestų kalbos vertimo centro struktūriniai padaliniai – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio teritorinių skyrių vertėjai;
 - 3.5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos teisės aktuose.
4. Vertimo paslaugos yra apmokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

II SKYRIUS LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO IR TEIKIMO TVARKA

5. Bendrovė Apraše nustatyta tvarka Medicinos padalinyje apsilankiusiam (stacionarizuotam) klausos negalią turinčiam pacientui:
 - 5.1. užtikrina lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumą;

5.2. elektroniniu paštu ar telefonu užsako lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas, teiktinas:

5.2.1. Medicinos padalinyje kontaktiniu būdu;

5.2.2. Nuotolinio ryšio priemonėmis – vaizdo ir garso ryšių priemonėmis (įskaitant programinę įrangą, bendravimo platformas ir kt.) ir (ar) kitomis elektroninių ryšių technologijomis, kurios gali būti naudojamos teikiant lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas, kai paslaugos teikėjas ir paslaugos gavėjas yra skirtingose vietose tuo pačiu laiku;

5.3. Sudaro sąlygas pacientui pačiam pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją;

5.4. Jei Medicinos padalinio darbuotojas nemoka lietuvių gestų kalbos, sudaro galimybę bendrauti su pacientu raštu.

6. Kai klausos negalią turintis pacientas atvyksta į Medicinos padalinį, registratūros darbuotojas ar pacientą lydintis medicinos vadybininkas ar pacientą stacionarizuojantis asmens sveikatos priežiūros specialistas pacientui pateikia susipažinimui Aprašą ir jo priedu pridėdamą paciento valios pareiškimo dėl gestų kalbos vertimo paslaugos formą, tušinuką ir sąsiuvinį, kurių pagalba tarpusavyje galėtų bendrauti pacientas ir Medicinos padalinio darbuotojai.

7. Jei pacientas prašyme nurodo pageidavimą pasinaudoti vertimo paslaugomis, aukščiau nurodytas Medicinos padalinio darbuotojas organizuoja lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų užsakymą interneto svetainėje www.vertimaisgestais.lt pateiktais užsakymo būdais ir paciento pageidaujamu vertimo būdu (kontaktiniu ar nuotoliniu).

8. Jei pacientas pageidauja pats pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją ir neturi tam techninių priemonių, jam leidžiama tuo tikslu ne ilgesniam kaip 60 min. laikotarpiui pasinaudoti Medicinos padalinyje esančiomis informacinių technologijų ar elektroninėmis ryšio priemonėmis.

9. Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos užsakomos artimiausiam vertėjų nurodytam galimam laikui arba paciento pageidaujamam kitam vėlesniam laikui. Laikas taip pat turi būti tinkamas ir gydančiam gydytojui, budinčiam gydytojui ar kitam Medicinos padalinio darbuotojui, kuris pacientui teiks informaciją, kurią pacientas turi teisę gauti pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą.

10. Jei lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas užsako Bendrovė, apie tai nedelsiant informuojamas pacientas bei Medicinos padalinio darbuotojas, kuris pacientui teiks informaciją apie jo sveikatą ir jam teikiamas (numatytas teikti) gydymo paslaugas Bendrovėje. Pacientui nurodoma vertimo paslaugų teikimo data, laikas, būdas ir kita informacija apie vertimo paslaugas. Jei lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas užsako pats pacientas, apie tai pacientas nedelsiant privalo informuoti pacientą registruojantį (prižiūrintį, stacionarizuojantį) Medicinos padalinio darbuotoją ir nurodyti vertimo paslaugų teikimo datą, laiką, būdą bei kitą informaciją apie vertimo paslaugas. Medicinos padalinio darbuotojas, gavęs nurodytą informaciją, privalo ją perduoti Medicinos padalinio asmens sveikatos priežiūros specialistui, kuris pacientui teiks informaciją apie jo sveikatą ir gydymą Bendrovėje.

11. Medicinos padalinio darbuotojas, kuris pacientui teiks informaciją, naudojantis lietuvių gestų vertimo paslaugomis, privalo suderintu laiku dalyvauti teikiant lietuvių gestų vertimo paslaugas.

12. Pacientas turi teisę pareikšti pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis bet kuriuo gydymo Medicinos padalinyje metu.

13. Jei pacientui bus teikiamos nuotolinės lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos, Bendrovė užtikrina pacientui elektronines ryšio priemones, kuriomis paslaugas teikia lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos teikėjas. Vertimo paslaugos nuotoliniam teikimui naudojami technologiniai sprendimai: gestų kalbos vertimo paslaugos internetu ir telekomunikacijų priemonėmis „Skype“, telefonu (vaizdo skambučiai budinčiam vertėjui), įskaitant vaizdo pranešimus, vertimo iš gestų kalbos perdavimą SMS žinutėmis ir pan..

14. Paciento užpildytas valios pareiškimas dėl vertimo paslaugos saugomas kartu su kitais paciento medicinos dokumentais.

15. Bendrovė, atsižvelgdama į epidemiologinę situaciją ir vykdydama infekcijų kontrolę, turi teisę nustatyti, kad tam tikru laikotarpiu yra leidžiamos teikti tik nuotolinės lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos.

III SKYRIUS KLAUSOS NEGALIĄ TURINČIO PACIENTO TEISĖS BEI PAREIGOS

16. Klausos negalią turinčio paciento teisės:

16.1. reikalauti, kad jam būtų užtikrintas lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumas Apraše nustatyta tvarka;

16.2. reikalauti, kad jam būtų sudarytos sąlygos pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją Apraše nustatyta tvarka;

16.3. reikalauti, kad jam būtų sudaryta galimybė su Bendrovės darbuotojais, nemokančiais lietuvių gestų kalbos, bendrauti raštu;

16.4. kitos teisės, nustatytos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme, Bendrovės medicinos paslaugas teikiančių padalinių vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose teisės aktuose.

17. Klausos negalią turinčio paciento pareigos:

17.1. sąžiningai naudotis savo teisėmis, jomis nepiktnaudžiauti;

17.2. nedelsiant informuoti Medicinos padalinio darbuotoją, užsakiusį gestų vertimo paslaugas pacientui, jei pacientui vertimo paslauga tampa nereikalinga (pacientas pasikviečia savo vertėją, ar kt.);

17.2. kitos pareigos, nustatytos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme, Bendrovės medicinos paslaugas teikiančių padalinių vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose teisės aktuose.

IV SKYRIUS INFORMACIJOS APIE TEISĘ GAUTI LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTIMO PASLAUGAS SKELBIMO TVARKA

18. Aprašas skelbiamas Bendrovės interneto svetainėje.

19. Atvykusiam į Medicinos padalinį (stacionarizuojamam) klausos negalią turinčiam pacientui, jo informavimui apie teisę gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugą, pateikiamas susipažinimui Aprašas. Susipažinęs su Aprašu, pacientas užpildo Aprašo priedu pridedamą paciento valios pareiškimo formą dėl gestų kalbos vertimo paslaugos poreikio.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Už Aprašo nevykdymą ar netinkamą vykdymą taikoma teisės aktuose nustatyta teisinė atsakomybė.

Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo ir užtikrinimo klausos negalia turintiems asmenims AB „Ortopedijos technika“ tvarkos aprašo

Priedas

**PACIENTO VALIOS PAREIŠKIMAS
DĖL LIETUVIŲ GESTŲ VERTIMO PASLAUGOS**

Pacientas (jo atstovas): _____
(vardas, pavardė, (jo atstovo vardas, pavardė, atstovavimo pagrindas), telefono Nr., el. paštas)

Paciento valios pareiškimo pildymo data: _____;

Asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantis padalinys _____.

Informacija apie lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo ir užtikrinimo klausos negalia turintiems asmenims AB „Ortopedijos technika“ tvarką	
Patvirtinu, jog susipažinau su 2023 m. gruodžio 29 d. AB „Ortopedijos technika“ generalinio direktoriaus įsakymu Nr. VI-2023/194 patvirtintu Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo ir užtikrinimo klausos negalia turintiems pacientams AB „Ortopedijos technika“ tvarkos aprašu	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
Paciento valios pareiškimas dėl lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų poreikio (pasirinktą atsakymo variantą patvirtinkite parašu)	
Ar pageidaujate pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis gydymosi (lankymosi) AB „Ortopedijos technika“ laikotarpiu:	
TAIP	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
NE (Jei šiuo klausimu patvirtinate atsakymą „Ne“, toliau paciento valios pareiškimo formos nepildykite.)	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
Jei pageidaujate pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis, kas, Jūsų pageidavimu, turi organizuoti šių paslaugų užsakymą:	
KLINIKA	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
PATS (PATI)	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
Kada pageidaujate gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas:	
ARTIMIAUSIU GALIMU LAIKU	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
KITU LAIKU (nurodyti datą/-as / periodiškumą) _____	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
Kokiu būdu norite gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas:	
KONTAKTINIŲ	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)
NUOTOLINIŲ	_____ (paciento (jo atstovo) parašas)